

VEILIGHEIDSDIENST NED. ANTILLEN

MAANDOVERZICHT No. 7 - juli 1967

MAANDOVERZICHT No. 7 - JULI 1967

ALGEMEEN

- In afwachting van O.L.A.S. Blz. 3

BOLIVIA

- Nogmaals DEBRAY ,, 4
- Ché GUEVARA? ,, 4
- Regeringscoalitie valt uiteen ,, 5
- Tijdelijke rust in de mijnen ,, 5

CHILE

- Nederlaag voor FREI ,, 6
- Controverse rondom O.L.A.S.-comité ,, 6
- De positie van Salvador ALLENDE ,, 7

COLOMBIA

- Gezamenlijke verklaring CPV en CP-Colombia ,, 8
- Betrekkingen met het Oostblok ,, 8

HAITI

- asielovereenkomsten herroepen ,, 10
- DUVALIER de ondergang nabij? ,, 10

DOMINIKAANSE REPUBLIEK

- BALAGUER over zijn eerste regeringsjaar ,, 11
- Garanties aan P.R.D. en andere politieke partijen. ,, 12
- P.R.D. blijft in oppositie ,, 12
- Geen breuk met Haiti ,, 13

VENEZUELA

- CPV versus OLAS ,, 13
- CP-reactie op de aanslag op LEONI ,, 14
- Ontslag IRIBARREN BORGES ,, 15
- De strijd om de kandidatuur ,, 15

WEST INDISCHE FEDERATIE

- Nog steeds geen oplossing in de kwestie Anguilla ,, 17

CUBA

- KOSYGIN op bezoek	Blz.	17
- Viering van de 26e juli	,,	18
- Mutaties in de persmedia	,,	18

NEDERLANDSE ANTILLEN

- Arbeidsrust weer gegarandeerd	,,	19
- Shon A. EMAN overleden.	,,	20
- Protesten tegen verhoogde heffingen	,,	20
- A.H.U. verder in het slop	,,	21
- N.H.U. nieuw leven ingeblazen?	,,	21

ALGEMEENIn afwachting van O.L.A.S.

De delegaties uit de verschillende Latijns-Amerikaanse landen togen langs omwegen naar Havanna, waar op 31 juli de eerste conferentie van de solidariteitsorganisatie van Latijns Amerika zou worden geopend. Met belangstelling werd door waarnemers afgewacht welke partijen wel en welke niet aan Fidel CASTRO's spektakelstuk zouden deelnemen.

Van Venezuela was al bekend dat slechts een afvaardiging van de F.L.N./F.A.L.N. naar Cuba zou gaan. De C.P.V. was al in het strijdperk getreden met een krachtige veroordeling van O.L.A.S. en al wat verder naar CASTRO riekte. Verwacht werd dat Fidel zich in Havanna niet onbetuigd zou laten.

Verder ging de belangstelling vooral uit naar Chile en Uruguay: Chile waar de communisten zich gematigder hebben getoond dan hun socialistische partners in de F.R.A.P. en Uruguay, waar de communistische partij tot nu toe in staat was gebleken het O.L.A.S.-comité in eigen hand te houden.

De Uruguese delegatie onder leiding van de algemeen secretaris van de partij, Rodney ARISMENDI, arriveerde vroeg. De secretaris van de CP-Uruguay is een oude rot en hij wist in een persconferentie zijn opmerkingen zodanig in te kleden dat wie dit graag zou willen, er steun aan de stellingen van CASTRO in kon lezen. ARISMENDI was bereid het gebruik van geweld als een "hogere vorm van vrijheidsstrijd" te zien. Hij meende zelfs dat in Latijns Amerika de weg van het geweld de belangrijkste zal zijn. "Wij zijn geen onverantwoordelijke avonturiers", aldus ARISMENDI, "en wij wensen geen bloedvergieten, maar onze ogen zijn open voor wat er op het continent gebeurt". De Uruguese weet de solidariteit van zijn partij met Cuba aan haar begrip voor de noodzaak van het gebruik van geweld, alhoewel zij het in eigen land zelf niet toepaste. "Verre zij het van ons om een stereotype vorm van strijd ongeacht het tijdstip, en ongeacht de situatie, te propageren", besloot ARISMENDI, hoewel hij toch ook wel vond dat men in die landen, waar op een ander niveau wordt gestreden, solidair moet zijn met degenen die naar de wapens moeten grijpen.

ARISMENDI en andere "echte" communisten zou het vuur ter conferentietafel wel na aan de schenen worden gelegd en het zag er niet naar uit dat van de solidariteit in Havanna veel terecht zou komen. Dit zou overigens voor CASTRO c.s. geen nood zijn, aangezien wie niet met hen solidair is niet meetelt.

BOLIVIANogmaals DEBRAY

Na de moeder is nu ook de vader van de Franse hoogleraar, Castrofiel, journalist en Boliviaanse guerrillastrijder, Regis DEBRAY, in La Paz ten tonele verschenen. DEBRAY Sr., zelf advocaat, zal niet voor zijn zoon mogen pleiten. Hij heeft echter poolshoogte genomen en is tot de conclusie gekomen dat BOLIVIA in het teken staat van een C.I.A.-hysterie.

Desgevraagd werd door president BARRIENTOS medegedeeld dat het nu afgelopen zou zijn met de interviews van DEBRAY Jr. De regering had de Franse pers slechts toegestaan de gevangene te bezoeken, om te bewijzen dat deze in goede gezondheid verkeerde en op geen enkele wijze was mishandeld. Weliswaar in één adem, maar toch niet ondubbelzinnig doelend op het geval DEBRAY, deelde de president verder mede het congres te zullen verzoeken de doodstraf in Bolivia wederom in te voeren.

Ché GUEVARA?

DEBRAY Sr. mag dan een C.I.A.-hysterie hebben onderkend, andere bronnen melden dat het land meer last heeft van een GUEVARA-koorts. Regis DEBRAY zou beurtelings hebben beweerd en ontkend Ché te hebben gezien.

President BARRIENTOS en de opperbevelhebber der strijdkrachten, generaal Alfredo OVANDO CANDIA, zijn er in ieder geval zeker van dat GUEVARA de leiding heeft van de voornamelijk uit vreemdelingen (Cubanen e.a.) bestaande Boliviaanse guerrilla. BARRIENTOS voorspelde zelfs dat de Pimpernel op elk moment gevangen genomen zou kunnen worden. Hij gaf toe dat de hevigheid van de guerrilla-operaties het leger aanvankelijk had verrast, maar meende wel dat de strijdkrachten nu in staat zouden zijn korte metten te maken met de opstandelingen. Nauwelijks een week na de president deze optimistische uitspraak deed, werden enkele successen door de opstandelingen behaald. Na een verrassende inval in de stad Samaipata, een belangrijk verkeersknooppunt tussen Cochabamba en Santa Cruz, wisten zij zich met medeneming van buit veilig uit de voeten te maken. Deze inval duidde op een belangrijke uitbreiding van het operatiegebied van de rebellen. Samaipata ligt meer dan 150 km ten noorden van het gebied nabij de Rio Grande, waar de rebellen eerder gesignaleerd waren. Ook was dit de eerste keer dat de rebellen het hebben aangedurfd een stad van enige betekenis aan te vallen.

Regeringscoalitie valt uiteen

De politieke lappendeken waarin BARRIENTOS zich in 1965 tijdens zijn verkiezingscampagne hulde, is in stukken gescheurd. Het zogenaamde Boliviaanse Revolutionaire Front (FRB) werd afgelopen maand verlaten door de Sociaaldemocraten en de "authentieke" Revolutionairen. Reeds eerder hadden de Christelijke Volksbeweging en de Veteranen van de oorlog in El Gran Chacó een nevencoalitie gevormd, die BARRIENTOS bleef steunen, maar niet meer deelnam aan de F.R.B. De nieuwe breuk in de coalitie betekende dat BARRIENTOS enkele mutaties in het kabinet moest aanbrengen, maar zal verder weinig invloed hebben op de sterkte van het bewind. De president blijft steunen op het leger en de boerenpartij, die van begin af aan de werkelijke basis van zijn positie zijn geweest. Aan het parlement zal hij zich - als in het verleden - toch weinig gelegen laten liggen. Een door waarnemers geopperde mogelijkheid - die van opname in de regering van de sterke, fascistische Boliviaanse Falange - werd door BARRIENTOS irreëel genoemd.

Tijdelijke rust in de mijnen

In de mijnen van Huanuni en Catavi-Siglo Veinte is de rust na weken van stakingen en gevechten tussen mijnwerkers en het leger teruggekeerd. Vuurwapenbezit en politieke activiteiten in de mijnen blijven verboden. De staatsmaatschappij, COMIBOL, zal aan de nabestaanden van de mijnwerkers die in de gevechten werden gedood, schadevergoeding uitkeren, en de eenheden van het leger zouden worden teruggetrokken. De situatie blijft evenwel labiel. De oorzaken van de onrust in de mijnen zijn legio, maar zeker wordt de onrust - zoals BARRIENTOS beweert - door de extremisten aangewakkerd. Een verdere terugloop van de opbrengsten van de mijnen zal de financiële moeilijkheden waarmee de regering te kampen heeft, vergroten en haar daarmee tevens ook op politiek gebied verder in het nauw brengen.

CHILE

Nederlaag voor FREI

Na het teleurstellende resultaat van de gemeenteraadsverkiezingen eerder dit jaar, de socialistische overwinning in de tussentijdse senaatsverkiezing in juni en de verontrustende, opportunistische samenwerking tussen Radicalen en de F.R.A.P., kreeg de Chileense president afgelopen maand de zwaarste tegenslag van alle te verwerken. Op de nationale vergadering van de Christendemocratische partij slaagde de linkervleugel, die afwijzend staat tegenover de gematigde hervormingspolitiek van FREI, erin haar woordvoerder, de senator Rafael GUMUCIO, het voorzitterschap van de partij te bezorgen.

GUMUCIO behaalde bij de eerste stemming de vereiste 3/5 van het stemmental niet, maar daar duidelijk was gebleken dat de regeringskandidaat geen enkele kans had, trok deze zich bij de tweede stemming terug ten gunste van de oppositie, zodat GUMUCIO in een formele demonstratie van eensgezindheid met algemene stemmen kon worden gekozen.

De vergadering plaatste zich hierna - evenzeer formeel - unaniem achter het bewind van FREI.

De president heeft nu dus ook de macht over zijn eigen partij verloren.

Terwijl de PDC de regering in het parlement zeker wel - zij het kwalitatief - zal blijven steunen, zal de druk op FREI om over te gaan tot grotere staatsinmenging in het mijn- en bankwezen toenemen.

Naast ontegenzeggelijk principiële verschillen, liggen aan het conflict tussen GUMUCIO en FREI ook opportuniteitsoverwegingen ten grondslag. De recente successen van de F.R.A.P. en de weerhaanpolitiek van de Radicalen doen de linkervleugel van de PDC blijkbaar vrezen dat de Chileense kiezer geen begrip zal kunnen opbrengen voor de moeizame pogingen van de president om de kolossale economische problemen van het land op te lossen. Het gehuil van de wolven wordt zelfs FREI's partijgenoten te machtig. De stelling van FREI dat de P.D.C. het enige alternatief is voor een door communisten beheerste FRAP, wordt hierdoor wel wat ontkracht.

Controverse rondom O.L.A.S.-comité

De invloed van de PDC-linkervleugel bleek ook uit een verklaring van de partijraad, die het recht/^{verdedigt} van politieke groeperingen om zich bij internationale organisaties aan te sluiten, mits deze zich niet mengen in interne politieke

aangelegenheden van het land zelf. De verklaring sloeg op de vestiging in Chile van een nationaal comité van de Latijns Amerikaanse solidariteitsorganisatie, CASTRO's regionale Komintern guerrillastijl.

De partijraad benadrukte dat de guerrillabewegingen evenzeer het gevolg zijn van onderontwikkeling en uitbuiting door nationale oligarchieën en buitenlandse belangen, als van Castroistische agitatie.

De verklaring van de PDC ontketende een continentale storm van protest. Vooral de Venezolaanse Christendemocraten waren hevig ontsteld en zij vroegen hun Chileense geestverwanten in nogal scherpe bewoordingen om opheldering. Deze kwam in de vorm van een zwakke uitleg, dat de wetten van het land een verbod op de vestiging van O.L.A.S. niet mogelijk maakten.

FREI was kennelijk in verlegenheid gebracht door zijn eigen partij en nam onmiddellijk afstand van haar stelling door de internationale bedrijvigheid van O.L.A.S. nogmaals duidelijk te veroordelen en de verzekering te geven dat het Chileense comité noch in Chili noch elders in Latijns Amerika geweld zal mogen en kunnen plegen.

De positie van Salvador ALLENDE

Een poging van de kleine, conservatieve Partido Nacional om de senaat er toe te bewegen haar afkeuring uit te spreken over de medeplichtigheid aan O.L.A.S. van de F.R.A.P.-leider, Salvador ALLENDE, tevens voorzitter van de senaat, strandde zoals te verwachten was, zowel op tegenstand van de socialistische en communistische senatoren als op abstentie van de Christendemocraten.

Zijn nieuwe Radicale politieke bondgenoten mogen ALLENDE dan ervan hebben overtuigd dat hij de O.L.A.S.-conferentie in Havanna beter niet kan bijwonen, zijn banden met een organisatie die gezworen heeft de gevestigde orde - met name ook in Chile - door middel van geweld te liquideren, werpen een merkwaardig licht op wat deze op FREI na hoogste constitutionele autoriteit van zijn land, zich voorstelt van zijn rol als behartiger van 's landsbelang.

COLOMBIA

Gezamenlijke verklaring CPV en CP-Colombia

De communistische partijen van Venezuela en Colombia hebben afgelopen maand na een bijeenkomst "ergens" in Colombia een bilaterale verklaring afgelegd, waarin de politiek van CASTRO m.b.t. het Latijns Amerikaans communisme zijdelings wordt veroordeeld. De beide partijen stelden een conferentie van Latijns Amerikaanse communistische partijen voor op zo kort mogelijke termijn.

De verklaring, die wel duidelijk was, maar lang niet zo fel als een, die naderhand door de Venezolanen afzonderlijk werd gegeven, kreeg een buitengewoon goede pers in de Soviet Unie.

Tass maakte melding van het besluit der beide partijen om de vijftigste verjaardag van de "grote oktoberrevolutie" feestelijk te herdenken.

De Russen noemden ook de vastberadenheid waarmee de beide partijen zich zouden blijven verzetten tegen het neokolonialisme en de Amerikaanse monopolies. Met genoegen nam Tass kennis van de solidariteitsbetuigingen met de volkeren van Vietnam, Griekenland, Indonesië, Afrika en het Midden Oosten (het Arabische deel wel te verstaan!).

War minder duidelijk uit de rapportage van Tass bleek, was de wil der Venezolaanse en Colombiaanse communisten om zich te verzetten tegen "manoeuvres die verdeeldheid zaaien in het communistisch kamp", Ook vroeg Tass zich/af ^{niet} waarom het zo noodzakelijk was om de O.L.A.S.-conferentie op de voet te laten volgen voor een officiële communistische conferentie. (zie hierover verder Venezuela)

Betrekkingen met het Oostblok

In zijn "state of the Union" boodschap aan het congres veroordeelde president LLERAS RESTREPO de "laatste uitingen van het isolationisme" in de Zuid Amerikaanse landen. Hij deed een pleidooi voor een gezamenlijk beheer van de handelsbetrekkingen tussen Latijns Amerikaanse landen en het Oostblok.

Indien de Latijns Amerikaanse landen hun handel met het Oostblok via een regionaal lichaam zouden laten lopen, aldus LLERAS, dan zou het mogelijk zijn de uitwisseling van goederen sterk te bevorderen, mede omdat een onderlinge verrekening van overschotten en tekorten in de handel met het Oostblok zou kunnen worden bewerkstelligd. LLERAS wees erop dat op deze wijze de gevaren van politieke druk door het Oostblok op handelspartners in Latijns Amerika zouden worden beperkt.

Zelfs indien een dergelijke benadering niet mogelijk was, vond de president dat Colombia en andere Latijns Amerikaanse landen hun handel met de Oost Europese landen dienden uit te breiden. Vanzelfsprekend betekende dit dat ook diplomatieke relaties moesten worden aangeknoopt c.q. geïntensiveerd.

De gedachte dat het niet onderhouden van diplomatieke betrekkingen met deze landen Colombia zou beschermen tegen beïnvloeding door hun sociaal/economisch systeem, noemde LLERAS kinderlijk en door de feiten achterhaald.

Wel gaf hij het congres de verzekering dat zijn regering bewust was van de gevaren op het gebied van subversie en spionage, welke de vestiging van vertegenwoordigingen uit communistische landen met zich mee brengt. Waakzaamheid was geboden en zou worden betracht.

HAITI

Asielovereenkomsten herroepen

Op 14 juli herriep de kamer van afgevaardigden in Port au Prince de Haitiaanse bekrachtiging van een viertal overeenkomsten waarbij het politiek asielrecht in Latijns Amerika werd geregeld.

Deze stap was DUVALIER's reactie op de massale vlucht naar buitenlandse ambassades van al dan niet aan hem geparenteerde trawanten, die bevreesd waren voor de wraak van de dictator na de mislukte paleisrevolutie in mei.

Dat de nu meer dan 100 politieke vluchtelingen in de ambassades van Port au Prince zich niet ten onrechte zorgen hebben gemaakt, bewijst wat vernomen werd omtrent het lot van verschillende toonaafgevende Haitianen die zich niet tijdig uit de voeten wisten te maken.

De bankier, Clémart Joseph CHARLES, die niet bereid was 1 miljoen dollar aan de president te lenen, wordt op beschuldiging van hoogverraad gevangen gehouden. Romeau ESTIME, tot voor kort DUVALIER's minister van justitie, heeft het Haitiaanse recht nu van een andere kant bekeken. Hij zou als gevolg van de martelingen die hij in de gevangenis heeft moeten ondergaan, krankzinnig zijn geworden.

Lucien CHAUVET, ex-préfet van de hoofdstad, en Luckner CAMBRONNE, de gewezen minister van openbare werken, zouden zijn gefusilleerd. Robert THEARD, Haitiaans ambassadeur in de Dominikaanse Republiek, werd teruggeroepen, maar besloot liever met zijn gezin naar Spanje te vertrekken. Zijn broer Gerald werd als represaille in Haiti gearresteerd.

Dat Haiti het asielrecht niet langer erkent, zal voor de ambassadeurs in Port au Prince geen aanleiding zijn om hun gasten voor de leeuwen te werpen. Over het algemeen wordt niet verwacht dat DUVALIER de ambassades nu met geweld zal bedreigen om de vluchtelingen te grijpen. Meer vluchtelingen worden overigens ook niet verwacht, mede omdat de ambassades nu al overvol zijn.

DUVALIER de ondergang nabij?

Al jaren wordt de ondergang van Papa Doc vrijwel dagelijks voorspeld. Het is inderdaad pijnlijk om te moeten geloven dat een regiem dat gebouwd is op intimidatie, terreur, bijgeloof en niet aflatende exploitatie van een bevolking die er menselijkerwijs gesproken niet slechter aan toe zou kunnen zijn, duurzaam kán zijn.

DUVALIER heeft het echter al tien jaar vol gehouden en hij heeft zich verschillende malen weten te redden uit situaties die voor andere dictators aanleiding zouden zijn geweest om met de schatkist in het vliegtuig te stappen. Ook nu schijnt Papa Doc tijdig en genoegzaam hardhandig te hebben ingegrepen alhoewel de vraag rijst of hij zijn voorraad van menselijke werktuigen zo langzamerhand niet heeft uitgeput. De liquidatiezucht van de president voor het leven mag dan geen morele beperkingen kennen, fysiek heeft zij ergens grenzen.

Er zijn er die menen dat deze grenzen nu bereikt zijn en dat de val van de dictator ieder ogenblik verwacht mag worden.

Indien dit werkelijk het geval zou zijn, dan moet - tenzij van buitenaf iets versierd wordt - een moordaanslag als de meest waarschijnlijke methode worden gezien. Georganiseerd verzet dat zou leiden tot het omverwerpen van de regering, zou slechts mogelijk zijn als de talloze tegenstanders van de president hun aartsvijandschap voor hem zouden laten prevaleren boven de beweegredenen die hen immer tot een hopeloze onderlinge verdeeldheid hebben gebracht.

De verwarring die op de eventuele val van DUVALIER zou volgen, zou met geen pen te beschrijven zijn. Er zou een duidelijke noodzaak zijn voor een actie van de O.A.S. om de orde te herstellen en de nood te lenigen van een bevolking die vrijwel over de gehele linie aan de rand van de hongerdood staat.

DOMINIKAANSE REPUBLIEK

BALAGUER over zijn eerste regeringsjaar

Joaquín BALAGUER hield ter gelegenheid van zijn eerste verjaardag als president van de Dominikaanse Republiek een persconferentie. Een terugblik op wat in dat jaar bereikt was, gaf hem weinig reden tot voldoening. Zijn regering had getracht het volk te dienen, maar de erfenis van de revolutie en van wanbeheer door voorgaande regeringen kon niet op korte termijn worden te niet gedaan. De president zei ook dat de pogingen van zijn regering om constructief werk te verrichten werden gehinderd door de onverzoenlijkheid van bepaalde politieke groeperingen en door de luiheid van een aantal functionarissen.

De tijd was volgens BALAGUER nog niet rijp voor de terugkeer van WESSIN y WESSIN en CAAMAÑO DEÑO. Hij meende dat beide heren wel begrepen dat het voor de rust en vrede, die het land zo nodig heeft, beter is dat zij nog buitengaats blijven.

Garanties aan P.R.D. en andere politieke partijen

Door president BALAGUER werd medegedeeld dat hij de reorganisatie van de P.R.D. toejuicht. Deze partij zou doende zijn haar kader over het gehele land wat op te sjoorren. BALAGUER gaf de P.R.D. en de overige partijen de verzekering dat politie en leger waren geïnstrueerd om ervoor zorg te dragen dat het partijwerk ongestoord kan plaats vinden.

Door de minister van defensie, generaal Enrique PEREZ y PEREZ, werd dit bevestigd. De generaal deelde mede dat de strijdkrachten borg staan voor de veiligheid van alle politieke partijen. Er zijn instructies uitgegaan waarin obstructie van het werk der partijen wordt verboden.

Een der leiders van de P.R.S.C., Dr. Rafael MARTINEZ GONZALEZ, heeft kritiek geuit op genoemde verklaringen van de president en de minister van defensie. MARTINEZ zond het hoogst merkwaardig dat de president een dergelijke maatregel moest afkondigen, en er bovendien nog prat op scheen te gaan dat iets dat constitutioneel is vastgelegd "voortaan" door de strijdkrachten zou worden gewaarborgd, in stede van gesaboteerd. De president zal wel denken "het is ook nooit goed!"

PRD blijft in oppositie

Dr. Virgilio MAINARDI REINA, de gematigde P.R.D.-er die de reizende José Francisco PEÑA GOMEZ als secretaris generaal van de partij vervangt, vond dat de regering van BALAGUER in de afgelopen twaalf maanden op politiek, sociaal noch economisch gebied enige vooruitgang had weten te bewerkstelligen. Hij herhaalde dat de P.R.D. niet met BALAGUER zal samenwerken, maar gaf ook de verzekering dat een samenzwering om de regering omver te werpen uitgesloten is. MAINARDI zinspeelde op een mogelijk ontslag van de burgemeester van Santo Domingo, BAEZ ACOSTA, en zei dat de P.R.D. zich zal verzetten tegen diens eventuele vervanging door de P.R.D.-renegaat, José BREA PEÑA, thans minister van handel en industrie. Zoals bekend heeft BALAGUER drie voormalige kopstukken van de P.R.D. in zijn kabinet opgenomen. De beide anderen zijn de zich partijloos noemende Angel MIOLAN en de minister van Financiën, Antonio MARTINEZ FRANCISCO. Van de vorming van een dissidente P.R.D. onder hun leiding - iets waarover destijds veel werd gesproken - is niets terecht gekomen. De P.R.D.-steun die BALAGUER zich door hun opname in de regering mag hebben willen verschaffen, is dan ook een hersenschim gebleken. Toch zijn de houding van de P.R.D. en vooral die van de P.R.S.C. met haar z.g. "constructieve politiek

- 13 -

teleurstellend voor de Dominikaanse ultra-linksen. Beide partijen werden zowel door de PCD als door de MRLJ4 afgelopen maand veroordeeld.

Geen breuk met Haiti

Op een persconferentie deelde BALAGUER mede dat er op dit ogenblik geen aanleiding is voor de Dominikaanse Republiek om de diplomatieke betrekkingen met Haiti te verbreken. Dit zeide de president naar aanleiding van een vraag of zijn land het voorbeeld van Ecuador zou volgen, dat zijn ambassadeur terugriep omdat DUVALIER de rechten van de mens, zoals gewaarborgd door het inter-Amerikaanse systeem, met de voeten treedt.

De betrekkingen tussen de beide landen zijn overigens niet zo gezond. Port au Prince zou niet erg tevreden zijn over de houding van de Dominicanen in zijn vete met ambassadeur THEARD. Deze verkoos naar Spanje uit te wijken om het lot dat hem in Haiti wachtte te ontlopen. Van Dominikaanse kant is men verstoord over berichten dat Haitianen die aan de grens door Dominikaanse grensposten naar hun land waren teruggestuurd, binnen het gezichtsveld dezer grensposten van kant waren gemaakt.

Tenslotte besloot DUVALIER om ene Max CARRE, die enkele jaren geleden betrokken was bij een schandaal dat toen leidde tot het sluiten van de Dominikaanse diplomatieke missie in Port au Prince, aan te wijzen als tijdelijk zaakgelastigde in Santo Domingo. De nieuwe ambassadeur zou waarschijnlijk Fritz MOISE worden, die afgelopen maand een niet duidelijke - maar zeker niet fraaie - rol heeft gespeeld bij de arrestatie en executie van enkele topfunctionarissen in Port au Prince.

VENEZUELA

CPV versus OLAS

Wil het de Colombiaanse CP nog enigszins lukken via haar F.A.R.C. de dialoog met de Castroïstische heethoofden gaande te houden, de C.P.V. is nu wel volledig in het verdomhoekje van Fidel terechtgekomen.

Elders in dit overzicht wordt de gezamenlijke verklaring van de CPV en de CP-Colombia besproken. Het is m.b.t. deze verklaring wel interessant te constateren dat de Venezolaanse communisten toen zij in gezelschap van hun Colombiaanse confrères verkeerden, hun taal jegens CASTRO wat hebben getemperd. Weer thuisgekomen luchtten zij vrijelijk hun hart.

In een verklaring, waarin de P.C.V.-beslissing om de O.L.A.S.-conferentie in

- 14 -

Havanna niet bij te wonen, nader wordt toegelicht, stelde het centraal comité van de P.C.V. zich lijnrecht tegenover CASTRO op.

De P.C.V. is voorstander van bilaterale (i.c. met de CP-Colombia) en multilaterale ontmoetingen waarop van gedachten wordt gewisseld teneinde een verenigd front tegen het imperialisme te vormen. De O.L.A.S.-conferentie heeft dit niet ten doel. Integendeel, deze conferentie wordt enkel en alleen belegd met het doel de politieke zienswijzen en tactiek van de Cubaanse communistische partij als wetten aan de partijen en revolutionaire organisaties in Latijns Amerika en zelfs op andere continenten voor te schrijven. Hierbij zou geen rekening worden gehouden met de onafhankelijkheid der andere partijen en met de nationale omstandigheden in elk der landen.

Deze houding van de Cubanen, aldus de CPV, die ideologisch niet te rijmen is met het Marxistisch-leninisme, heeft nu al in verschillende landen het ontstaan tot gevolg gehad van allerlei geïsoleerde tendenzen en bewegingen van vrijbuiters, die het revolutionaire front en de nationale solidariteit verzwakken.

De werkzaamheden van het voorbereidend comité van de O.L.A.S. zouden al hebben laten blijken dat het een broeinest is van scheurmakers die hun Trotskisme en anti-communisme trachten te verschuilen achter pseudo-Marxistische en pseudo-radicalen frasen.

De C.P.-Cuba zou het voorbereidend comité hebben misbruikt om een campagne van laster te ontketenen, gericht tegen de communistische partijen van Latijns Amerika.

Het Centraal Comité van de P.C.V. herhaalt zijn oproep aan de communistische partijen van Latijns Amerika om een vergadering te beleggen, teneinde de verschillende wijzen waarop het hoofd kan worden geboden aan ^{de} Noord-Amerikaanse kolonisatie, op een ordelijke manier te bespreken.

CP-reactie op de aanslag op LEONI

Op 26 juli - de verjaardag van CASTRO's beweging - werd vanuit een rijdende auto een handgranaat geworpen naar de woning van president LEONI. Het was een slordige poging die weinig uitrichtte, maar toch het vermelden waard is, als was het slechts wegens de reactie die het aan de C.P.V. ontlokte.

Een zegsman van deze partij noemde het een "grove provocatie die slechts tot het gevolg kan hebben dat bepaalde sectoren in de regering met verhoging van de repressie zullen willen reageren".

Opmerkelijk was dat de C.P.V.-zegsman - die gezien het uitblijven van verder

- 15 -

partijcommentaar, kennelijk namens de partij sprak - niet alleen de C.P.V. distancieerde van de aanslag, maar genuanceerd sprak over de regering. Als er "bepaalde sectoren" in de regering zijn die repressie voorstaan, dan is de regering toch niet als voorheen slechts samengesteld uit baarlijke duivels. De kwalificatie van de daad als een "grove provocatie" impliceert zelfs begrip voor de negatieve reactie der bepaalde sectoren.

Ook uit dit incident blijkt weer hoezeer de communistische leiders in Venezuela zich benadeeld voelen door de bandeloze troep die zich van het Venezolaans communisme meester wil maken. De vrees dat zij, evenals destijds hun Cubaanse broeders, de CASTRO-boot zullen missen, is geheel verdwenen. De tactiek van Fidel heeft hun nooit gelegen, maar nu zijn zij er bovendien ook nog van overtuigd dat deze tactiek in Venezuela kansloos is.

Ontslag IRIBARREN BORGES

De Venezolaanse minister van buitenlandse zaken, Ignacio IRIBARREN BORGES, zou besloten hebben zijn functie neer te leggen. Uit doorgaans welingelichte bron werd vernomen dat naast recente meningsverschillen tussen de minister en ambassadeur TEJERA PARIS, persoonlijke ontevredenheid met de "en bagatelle" behandeling die hij telkens weer als partijloze in een partijregering ondervindt, en oneensheid met de relatieve verzoeningspolitiek van de regering jegens de rebellen (die zijn broer hebben vermoord!), de angst van zijn echtgenote hem heeft doen besluiten zich terug te trekken.

Er zouden drie kandidaten zijn die nu voor de post van minister van buitenlandse zaken in aanmerking komen. In de eerste plaats wordt Hector SANTAELLA, de huidige minister van Verkeer en Vervoer, genoemd. Ook ambassadeur BURELLI RIVAS in Londen zou een mogelijke kandidaat zijn. Tenslotte wordt door waarnemers de mening geuit, dat de verkiezingen al te dicht in het verschiet liggen voor de benoeming van een "zware" figuur. Noch SANTAELLA, noch BURELLI zouden geïnteresseerd zijn in een post, waarin zij zich op zo korte termijn niet kunnen doen gelden. Daarom zou de vice-minister, Raul NASS, een kans maken op promotie. NASS is meer beroepsdiplomaat dan politicus. Voor hem zouden de bezwaren der beide andere kandidaten niet gelden.

De strijd om kandidatuur

Terwijl men in welingelichte kringen niet verwacht dat Acción Democrática gevaar loopt uiteen te vallen als gevolg van de tweekamp om de kandidatuur voor het presidentschap tussen Gonzalo BARRIOS en Luis Beltrán PRIETO

- 16 -

FIGUEROA, wordt in A.D.-kringen toch wel gevreesd dat deze strijd de partij zal verzwakken. BARRIOS heeft de steun van de organisatie, PRIETO geniet daarentegen een grotere genegenheid bij de "rank and file". Het is moeilijk nu al de kansen der beide heren tegen elkaar af te wegen. Te weinigen in de partij hebben nog definitief stelling genomen. Er is echter één factor die van het grootste belang kan zijn om de uitslag te bepalen.

De militairen lusten PRIETO niet en de "Adeco"-zakenlieden evenmin.

De verkiezing van BARRIOS zou een voortzetting van de huidige koers, en zelfs een kleine zwenking naar rechts betekenen. De vrees van het geld is dat PRIETO de linkervleugel van de partij in het zadel zou helpen en er wordt beweerd dat de geldschietters met de militairen als machtsapparaat achter de hand een veto over zijn kandidatuur zullen "suggereren". Of de tegennartij een dergelijk geïmpliceerd dreigement au sérieux zal nemen, is wel de vraag. De drang naar eenheid in de partij wordt in ieder geval groot genoeg geacht om een der protagonisten te nopen zich op het kritieke moment ten gunste van de andere terug te trekken. Bovendien zijn achter de coulissen verscheidene heren bezig zich te schminken om t.z.t. als compromis-kandidaat ten tonele te kunnen verschijnen.

De keuze van de kandidaat lijkt voor A.D.'s voornaamste tegenstander, COPEI, een uitgemaakte zaak. Een hernieuwde kans om door COPEI naar het presidentschap te worden gedragen kan CALDERA bijna niet ontlopen, tenzij hij zelf bereid is om zich ten gunste van een andere nationale figuur, Uslar PIETRI, terug te trekken en de partij ervan weet te overtuigen dat PIETRI haar steun verdient. CALDERA is jong genoeg om na een vijfjarige regeringsperiode van PIETRI aan bod te komen. Voor PIETRI is het nu of nooit en in dit licht moet zijn benadering van COPEI dan ook worden gezien. Uslar PIETRI heeft een sterke troef in handen. Hij is een nationale figuur, ergens zelfs een charismatische. Indien het volle gewicht van COPEI achter hem staat, dan maakt hij een heel goede kans om de A.D.-kandidaat - misschien zelfs als A.D. BETANCOURT weer in de strijd zou werpen - te verslaan. COPEI zou hem aan een groot deel van haar programma kunnen binden en als sterkste regeringspartij uit de bus kunnen komen. Een mogelijke kandidatuur van PIETRI is in ieder geval in COPEI-kringen thans een druk besproken onderwerp.

WEST INDISCHE FEDERATIE

Nog steeds geen oplossing in de kwestie Anguilla

Op 11 juli spraken de Anguillianen zich middels de stembus uit voor afscheiding van St. Kitts en Nevis. Hiermee toonde de voorlopige president, Peter ADAMS, dat niet slechts een klikje koppige politici, maar de gehele - een paar duizendkoppige - bevolking van het eiland alle banden met BRADSHAW wilde verbreken.

Dat ADAMS toch inzag dat de situatie voor Anguilla onhoudbaar is, bleek uit zijn bereidheid om met een delegatie naar Barbados te gaan, waar vertegenwoordigers van de Caraïbische gemenebestlanden zouden trachten een minnelijke schikking te bewerkstelligen.

Even leek het erop dat een compromis - onder voor Anguilla gunstige voorwaarden - tot stand zou kunnen komen. Peter ADAMS en de overige voor rede vatbare leden van de Anguilliaanse delegatie naar Barbados werden echter gedesavoueed door de blijkbaar wél koppige, "minister van defensie" Ronald WEBSTER, en aan het eind van de maand was men - mede gezien de reacties op het thuisfront in Anguilla - even ver, zo niet verder van huis.

Inmiddels bleven geruchten over invasies uit St. Kitts en landingen door vreemdelingen in groene uniformen (Cubanen?) niet uit de lucht.

Een van de merkwaardigste aspecten van de situatie op Anguilla is wel, dat de "regering" over fondsen schijnt te beschikken, waarvan de herkomst niet bekend is.

CUBA

KOSYGIN op bezoek

Soviet premier KOSYGIN had moeilijk na zijn besprekingen met president JOHNSON in Glassboro naar Moskou kunnen terugvliegen zonder van de gelegenheid gebruik te hebben gemaakt Fidel CASTRO te bezoeken. Het tijdstip van het bezoek was echter niet bepaald opportuun. In Havanna was de organisatorische en propagandistische opbouw van de grote O.L.A.S.-conferentie net op gang gekomen, CASTRO's guerrilla's trachten hun beste beentje voor te zetten, terwijl anderzijds de Soviet premier een zakelijk en beheerst gesprek had gehad met de vijand. Bovendien was de Soviet Unie gewikkeld in besprekingen tot het

aanknopen van handelsbetrekkingen met regeringen die het voornaamste mikpunt zijn van Fidel's offensief.

Door de Soviëts en de Cubanen werd weinig losgelaten over de besprekingen tussen de twee leiders. Wel kon worden opgemerkt dat de ontvangst van KOSYGIN koel was. Bij zijn vertrek uit Havanna waren de Cubanen iets ontdooid. De erewacht en de volksliederen die bij de aankomst ontbraken, werden nu - wellicht na een binnenskamers uiting van Soviet misnoegen - opgebracht. Tass wist zelfs met blijdschap voor een gevulde kinderhand te vermelden dat CASTRO zijn gast tot aan het vliegveld had begeleid en aan de voet van de trap vriendelijk had omhelsd.

Dat de besprekingen niettemin weinig hadden opgeleverd, bleek nog het duidelijkst uit de bewoordingen waarin het wederzijds commentaar werd gesteld. CASTRO en KOSYGIN hadden "openhartig" met elkaar gesproken. Dit betekent in de communistische taal dat zij volledig van mening verschilden. Ook het feit dat slechts het Midden Oosten en Vietnam als onderwerpen van gesprek werden genoemd, duidt er op dat CASTRO's Latijns Amerikaanse politiek vruchteloos werd besproken.

Viering van de 26e juli

De 26e juli werd dit jaar gevierd op de vooravond van de O.L.A.S.-conferentie en had daardoor het karakter van een ouverture. Vele afgevaardigden waren al aanwezig, o.w. de Amerikaanse "black power" exponent, Stokely CARMICHAEL. De traditionele speech van Fidel CASTRO behelsde de gebruikelijke huis, tuin en keukenbeschouwingen over de zegeningen van het revolutionaire bewind, de opsomming van de te verwachten prestaties, de uitdaging aan het adres van degenen die een haar op het hoofd van Cuba zouden durven willen krenken, en aan het slot - ook zoals gebruikelijk - de kern van zijn betoog. Ditmaal haakte CASTRO in op de onlusten in de Amerikaanse steden en identificeerde de "black power" beweging in de Verenigde Staten en haar leiders, CARMICHAEL en BROWN, met de vrijheidsbewegingen in het westelijk halfrond, samengebondeld in O.L.A.S. Hij paraphraseerde Karl MARX door te melden dat "het spook van O.L.A.S. door het werelddeel waart". De vervanging van communisme door O.L.A.S. was misschien niet als meer bedoeld dan oratorische vondst. Niettemin spreekt zij boekdelen.

Mutaties in de persmedia

Isidoro MALMIERCA, communist van de oude garde, werd afgelopen maand ontheven

van zijn post als directeur van het partijblad Granma. Hij werd getroost met een hoge positie in het Nationale Instituut voor Visserij, de Cubaanse pendant van het directeurschap van een elektriciteitsfabriek in de Sovjet Unie. MALMIERCA, die bij de Anibal ESCALANTE affaire in 1962 al een deuk kreeg, zal nu waarschijnlijk wel uitgespeeld zijn. Hij wordt vervangen door kapitein Jorge Enrique MENDOZA, wiens geloofsbrieven teruggaan naar het clandestiene radiostation van Fidel in het Sierra Maestra.

Dit is de tweede mutatie in de leiding van de Cubaanse persmedia in de afgelopen maanden. Het Cubaanse instituut voor omroep, I.C.R., kreeg eind mei een nieuwe directeur, majoor Jorge SERGUERA. Deze is ook een rasechte Fidelist, ex-ambassadeur in Algiers en in Congo, (Brazzaville), en laatstelijk prominent als openbare aanklager in het proces tegen Rolando CUBELAS. Van SERGUERA's voorganger bij het I.C.R. werd bekend dat "andere plichten hem wachtten".

De beide mutaties duiden op een vergroting van de invloed der Fidelistas op het publiciteitsapparaat van de staat, dat ten dienste staat van de prediking der gewelddadige continentale revolutie. Dat de mutaties nodig werden geacht, zou op zijn beurt weer kunnen wijzen op voortdurend lijdelijk verzet der oude garde, die blijkbaar nog niet zou hebben geleerd wiens wil wet is.

NEDERLANDSE ANTILLEN

Arbeidsrust weer gegarandeerd

Niet minder dan vier C.A.O.'s kwamen afgelopen maand in de Nederlandse Antillen tot stand.

Lago en IOWUA bereikten overeenstemming over een driejarig contract dat "het beste in de Nederlandse Antillen" werd genoemd.

De langzamerhand traditioneel geworden goede verstandhouding tussen Shell en P.W.F.C. werd weer eens bekrachtigd met de ondertekening van een contract voor de duur van twee en een half jaar bij de Shellmaatschappijen, C.S.M. en C.P.A.M. Deze overeenkomst kwam op tijd om een steentje bij te dragen tot de luister waarmee het twaalf en een halfjarig bestaan van de Curaçaose petroleumwerkersbond werd gevierd.

Minder geruisloos verliepen de onderhandelingen tussen de Dokmaatschappij en

de C.A.D.M.U. Van de afkoelingsperiode welke door de regering werd afgekondigd na de arbeiders op 1 juli het werk neerlegden, werd evenwel nuttig gebruik gemaakt en binnen twee weken werd onder het wakend oog van landsbemiddelaar BEETSTRA een compromis bereikt, dat uitmondde in een contract voor de duur van drie jaar. De werkweek werd verkort tot 45 uur onder evenredige verhoging van de basis-uurlonen.

Tenslotte kwam afgelopen maand ook de eerste C.A.O. tot stand tussen het St. Elisabeth Hospitaal en de Christelijke Bond van werknemers in verplegende instellingen (C.B.V.) In tegenstelling tot de eerdergenoemde overeenkomsten heeft deze laatste een korte duur, t.w. slechts één jaar. Door de voorzitter van de C.B.V., C.S. NARVAEZ, werd er op gewezen dat dit te wijten is aan het feit dat niet aan alle door de bond gekoesterde wensen is voldaan. De overeenkomst mag dus gezien worden als een soort adempauze, waarin de mogelijkheden voor een meer duurzame regeling kunnen worden onderzocht.

Shon A. EMAN overleden

De leider van de Arubaanse Volkspartij, de heer C.A. (Shon A) EMAN, overleed op 13 juli plotseling aan een hartaanval. Het heengaan van de heer EMAN, die lange jaren grote invloed heeft gehad op het politieke leven van de Nederlandse Antillen, en in het bijzonder op Aruba, is voor zijn partij - die juist in een coalitie de verantwoordelijkheid voor het eilandsbestuur op zich had genomen - een gevoelige slag. Sedert 1958 had de overledene onafgebroken deel uitgemaakt van het statencollege van de Nederlandse Antillen en hij is onbetwistbaar de grote figuur geweest van de Arubaanse oppositie in de afgelopen jaren. Als zijn opvolger werd door de A.V.P.-partijraad de gedeputeerde, Dominico GUZMAN CROES, tot voorzitter gekozen.

Protesten tegen verhoogde heffingen

De door de regering aangekondigde verhogingen der accijnzen op gedistilleerd en sigaretten, alsmede de benzineprijs, werden van verschillende zijden bekritiseerd.

De geuite kritiek richtte zich enerzijds tegen de keuze van de maatregelen ter verkrijging van hogere overheidsinkomsten, en daarnegen tegen het ontbreken van voorafgaand overleg met vakorganisaties.

Onder de protesterenden waren de ambtenarenbond en de consumentenraad. De Algemene Unie van Buschauffeurs richtte zich tot het Bestuurscollege van Curaçao om te spreken over herziening van de vervoerstarieven naar aanleiding

van de hogere kosten van benzine, die voor de gemiddelde busschauffeur een inkomstenderving van vijftig gulden in de maand zou betekenen.

A.H.U. verder in het slop

Papa GODETT spande een kort geding aan tegen de K.N.S.M. om het verbod dat hem de toegang tot de K.N.S.M.-terreinen verspert, ongedaan te maken. Als getuige zou A.P. NITA blijkbaar hebben dienen te verklaren dat één der in maart 1965 bestaande havenbonden - en wel de U.S.H.P. - zich niet had verzet tegen de staking, waaruit GODETT's mishandeling van K.N.S.M.-officials indirect voortvloeide. Waar het al niet duidelijk was op welke wijze een dergelijke getuigenis van NITA relevant zou zijn, bleek NITA ter rechtszitting zich niets te kunnen herinneren.

Dit leek GODETT wel wat kras en hij wendde zich tot de president van het Hof van Justitie met het verzoek te laten onderzoeken of NITA wellicht meened zou hebben gepleegd. Het leek niet waarschijnlijk dat de president van het Hof zich hiertoe geroepen zou voelen.

Tijdens het kort geding vergeleek GODETT zichzelf en NITA met LOEMOEMBA en TSJOMBE (in dezelfde volgorde), hetgeen wel de meest verhelderende opmerking was die in het kort geding werd gemaakt.

NITA, nog altijd secretaris van de A.H.U., ontketende een nieuwe actie in de haven. Hij bewoog een aantal - naar zijn zeggen een honderdtal - arbeiders ertoe hem als "secretaris generaal" van de A.H.U. te machtigen de saldi die deze arbeiders bij het S.V.C.-welvaartsfonds hebben staan, op te vorderen. Voor elk der arbeiders zou hier een bedrag van drie à vier honderd gulden mee gemeoid zijn, welkome klinkende munt dankzij de bemoeienissen van NITA.

In het door NITA opgestelde verzoekschrift wijzen de arbeiders op hun slechte financiële toestand en op het feit dat hun pensioen toch al gegarandeerd is. Dit laatste is wel een rooskleurige voorstelling van zaken, aangezien de pensioenregeling nog altijd in de lucht hangt. Door met het geld van de arbeiders zelf voor Sinterklaas te spelen zou NITA zijn positie bij deze kortzichtige gedupeerden hebben versterkt.

N.H.U. nieuw leven ingeblazen?

Romano Macario TSCHUMIE is een geduldig man. In 1965 was hij in de haven van Willemstad uitgespeeld, zijn N.H.U. was door de nieuwe A.H.U. gebroken en deed zelfs niet mee aan de onderhandelingen voor een nieuwe C.A.O. Wat nog lid was

liep naderhand over naar de andere christelijke bond in de haven, H.A. ROJER's C.B.H.

De A.H.U., die als vehikel had moeten dienen voor de intrede van de vrije vakbeweging in de haven, kwam evenwel spoedig onder de totale invloed te staan van GODETT, die er in slaagde BLASSE, die voor de mannen van het "Casa Sindical" de spits moest afbijten, eruit te werken.

De C.B.H. trachtte zijn kans waar te nemen en ontwikkelde een activiteit die evenwel door de werkgevers danig werd afgestraft. De onstuimigheid van ROJER kwam hem duur te staan: schorsing en verbod tot het betreden van de KNSM-werven. De C.B.H. werd vleugellam geslagen.

Zoals was te voorzien met GODETT aan het roer en NITA als vruchtenplukker, was de A.H.U. niet in staat enigerlei constructief werk te verrichten. Nu dat de bestuurders van de A.H.U. bovendien met elkaar over de strengen zijn gegaan, acht TSCHUMIE de tijd rijp voor zijn herintrede in de haven:

Hij haalde op een NHU-vergadering de oude Felies CHACUTU - stakingsleider in 1922 - van stal en liet deze manoreren dat het TSCHUMIE en de N.H.U. waren geweest, die de "slavernij" in de haven kapot maakten".

GODETT was hevig verbolgen. Ook hij had met CHACUTU willen étaleren.

De vergadering van de N.H.U., waarop CHACUTU sprak, werd nog luister bijgezet door de aanwezigheid van de Nederlandse vakbondsleider, P. van ZEIL, die een pleidooi hield voor een modern sociaal beleid door de scheepvaartmaatschappijen. Van ZEIL benadrukte dat de staking een laatste wapen is dat de arbeiders bovendien slechts dienen te hanteren wanneer het succes zo goed als verzekerd is.

TSCHUMIE's openingszet heeft de havenarbeiders in de eerste plaats weer bewust gemaakt van zijn bestaan, en daarmee van een mogelijk alternatief voor de A.H.U.-klucht. De vroegere ontevredenheid met TSCHUMIE heeft vooral bij de oudere arbeiders plaats gemaakt voor een zekere nostalgie. Indien het tussen TSCHUMIE en ROJER tot een samenwerking zou komen, zal de A.H.U. wel alle zeilen moeten bijzetten, wil het ter conferentietafel volgend jaar nog een rol van enig belang spelen.